

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/84/2019
Identifikačné číslo spisu: 5413206562
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ján Šikuta
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:5413206562.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ B. bývajúcej v F., 2/ G. bývajúcej v W., obe zastúpené v dovolacom konaní advokátkou JUDr. Henrietou Danišovou, so sídlom v Bratislave, Janka Alexyho 7, 3/ P., bývajúceho v F., prechodne v W., 4/ T. bývajúcej v F., proti žalovanému U. bývajúcemu v F., zastúpenému JUDr. Jánom Vájdou, advokátom so sídlom v Námestove, Hviezdoslavovo námestie 201, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Dolný Kubín pod sp. zn. 7 C 167/2013, o dovolaní žalobkýň 1/, 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 23. augusta 2017, sp. zn. 10 Co 100/2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dolný Kubín (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. októbra 2016, č. k. 7 C 167/2013-275, žalobu o určenie, že žalobkyňa 1/ je podielovou spoluvlastníčkou (v žalobe) špecifikovaných nehnuteľností a zároveň, že spoluvlastnícky podiel o veľkosti 1/2 k tej istej nehnuteľnosti patrí do dedičstva po neb. Q. zamietol. Vychádzal z toho, že predmetom konania bola parcela č. XXXX/X - orná pôda o výmere 491 m², ktorá parcela bola vytvorená geometrickým plánom geodeta U. č. 17883377-34/2013. Ako vyplýva z notárskej zápisnice zo dňa 3.2.1971, pôvodným vlastníkom parc. č. XXXX . zapísanej v pozemnoknižnej vložke č. XX pre obec F. bol U. a na základe dedičského rozhodnutia ŠN v Dolnom Kubíne č. D 164/68 sa spoluvlastníkmi stali P., rod. D. v 1/2 a U. a Q., rod. O. po 1/4. Títo spoluvlastníci rozdelili predmetnú parcelu č. XXXX totožnú v EN tiež ako parc. č. XXXX na základe geometrického plánu č. 920-0212-68 zo dňa 6.8.1968 tak, že výlučnou vlastníčkou novovytvorených parciel č. XXXX/X o výmere 172 m² a XXXX/X o výmere 1102 m² sa stala P., rod. D., novovytvorenej parcely XXXX/X o výmere 800 m² Q. a novovytvorenej parcely XXXX/X o výmere 800 m² U.. Na vyrovnanie rozdielu medzi pôvodnou výmerou ideálnych spoluvlastníckych podielov P. darovala ostatným spoluvlastníkom po 81 m². Na základe osvedčenia o dedičstve 5 D 181/2012 zo dňa 7.11.2012 sa následne stal dedičom nehnuteľností zapísaných na LV č. XX k. ú. F. a to parc. č. XXXX/X - ostatné plochy 175 m², parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere

959 m² v celosti žalovaný. Ten si na svojej parcele č. XXXX/X postavil aj rodinný dom. Pokiaľ ide o tú časť pozemku, ktorú rozdelením získala Q., parc. č. XXXX/X, na túto bola uzavretá dohoda o osobnom užívaní stavebného pozemku registrovaná pod RII 391/81 zo dňa 6.11.1981, kde B. a Q. bolo zriadené právo osobného užívania, keď následne po zmene tohto práva na vlastnícke bola uvedená parcela č. XXXX/X - zastavané plochy a nádvoría o výmere 439 m² prejednaná v dedičstve po neb. Q., nar. XX.X.XXXX, zomrelom X.X.XXXX. tak, že ju nadobudla v celosti B., rod. O., nar. X.X.XXXX - žalobkyňa 1/. Zostávajúcu časť pôvodnej parcely, ktorú predstavoval podiel Q., a to parc. č. XXXX/X - orná pôda o výmere 361 m² previedla Q. na žalobkyňu B. na základe darovacej zmluvy zo dňa 30.5.2005. Súd prvej inštancie mal za nepochybné, že na parcelách predstavujúcich podiel Q. mala postavený rodinný dom žalobkyňa s manželom, na parc. č. XXXX/X žalovaný s manželkou. Manželia P. užívali okrem parciel, ktoré pôvodne predstavovali podiel spoluvlastníčky Q., aj časť parciel vydelených pre P., rozhraničie plotom robil samotný žalovaný. Ďalej za preukázané považoval to, že medzi P. a manželmi P. došlo k uzavretiu kúpnej zmluvy aj na tie časti parciel, ktoré boli vydelené P. a ktoré užívali manželia P. V konaní však žalobcovia nepredložili žiaden dôkaz, že by bola takáto zmluva uzatvorená písomne a už vôbec nie, že bola predložená na registráciu Štátnemu notárstvu, prípadne katastru na povolenie vkladu. Hoci vyplateniu kúpnej sumy svedčia viaceré výpovede, presný obsah zmluvy, resp. za akú časť parciel mali byť uvedené peniaze vyplatené, preukázané nebolo. Žalujúca strana nepreukázala nadobudnutie vlastníctva k žalovaným nehnuteľnostiam, a to či už žalobkyne 1/ alebo jej neb. manžela riadnou kúpnu či darovacou zmluvou. Ak by malo prichádzať do úvahy nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním, musela by žalobkyňa 1/ s manželom splniť zákonom požadované predpoklady, keď okrem spôsobilého predmetu vydržania musela byť držba oprávnená a nepretržitá počas celej zákonom ustanovenej doby. Súd prvej inštancie uzavrel, že hoci z vykonaného dokazovania aj vyplýva, že nehnuteľnosť, ktorá je predmetom žaloby, užívali, záväzná judikatúra neumožňuje žalobkyňu 1/ ani jej manžela považovať za oprávnených držiteľov, čo viedlo k zamietnutiu žaloby.

2. Na odvolanie žalobkyň 1/, 2/ Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 23. augusta 2017, sp. zn. 10 Co 100/2017, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil vo výroku o zamietnutí žaloby, vo výroku o trovách konania pred súdom prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci a túto aj správne právne posúdil, keď odvolateľkami namietaný záver súdu prvej inštancie o nedostatku dobromyseľnosti z dôvodu absencie písomnej formy kúpnej zmluvy k sporným nehnuteľnostiam zodpovedá aktuálne ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR (pozri napr. rozhodnutia sp. zn. 4 Cdo 361/2012, 4 Cdo 283/2009, 5 Cdo 49/2010, 1 Cdo 137/2011). So zreteľom na všetky okolnosti nemôže byť dobromyseľný o tom, že je vlastníkom ten, kto do držby vstúpil na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola uzatvorená v písomnej forme, keď sa predpokladá, že sa každý oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, teda obligatórnou písomnou formou prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorý má v úmysle urobiť. Následne samotná dlhodobá držba pre dobromyseľnosť nepostačuje, nakoľko ide o neospravedliteľný právny omyl. Na tomto závere nebola spôsobilá nič zmeniť ani odvolacia argumentácia o zhodných výpovediach svedkov o užívacom stave, a irelevantnou bola preto aj námietka o nevykonanom dokazovaní, resp. neodročení pojednávania, nakoľko ani toto by nevedlo k preukázaniu potrebnej náležitosti právneho úkonu.

3. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podali dovolanie žalobkyne 1/, 2/, ktorého prípustnosť vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP, keď súdy nesprávnym procesným postupom im znemožnili, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žiadali napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Poukázali na to, že ak žalobcovia nevedeli súdu predložiť písomnú kúpnu zmluvu, potom súd mal vykonať dôkaz smerom k obecnému úradu, stavebnému úradu. Bolo totiž nesporné, že na vedľajšom pozemku žalobkyňa 1/ s manželom postavili rodinný dom, prebehlo stavebné aj kolaudačné konanie. Predchodkyňa žalovaného (mama), ani sám žalovaný nemali proti stavbe rodinného domu žiadne námietky, museli byť účastníkom stavebného aj kolaudačného konania, a vlastnícke právo žalobkyne s manželom rešpektovali. Súdy oboch inštancií považovali naliehavý právny záujem za daný, hlavne tam, kde by sa bez tohoto určenia jeho právne postavenie stalo neistým, alebo kde by bez tohto

určenia bolo ohrozené právo žalobcu. Ak žalobca navrhuje určenie svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, je na požadovanom určení vždy naliehavý právny záujem, ak má byť súdne rozhodnutie určujúce vlastnícke právo zaznamenané do katastra nehnuteľností a týmto spôsobom dosiahnutý stav súladu, zhody, medzi právnym stavom a stavom zapísaným, evidovaným v katastri nehnuteľností. Vydržanie patrí k všeobecným originárnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania je oprávnená držba spôsobiteľ veci, trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Oprávnená držba predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí, a že je v tejto dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Dobrá viera spočíva v presvedčení držiteľa, že je vlastníkom veci, ktorú drží, alebo subjektom práva, ktoré vykonáva, poprípade, že sú dané právne skutočnosti, ktoré majú za následok vznik vykonávaného práva, je to vnútorný, psychický stav držiteľa. Pri posúdení otázky dobrej viery žalobkyne 1/ a jej nebohého manžela, že im sporná nehnuteľnosť patrí, súd prvej inštancie aj odvolací súd mali za to, že všetky právne okolnosti svedčia dobrej viere. Súdy sa nezaoberali tým, či absencia kúpnej zmluvy, ktorej spísanie strany sporu aj svedkovia potvrdili, resp. nevyúličili, nevyhodnotili okolnosti, ktoré viedli k ich vnútornému psychickému presvedčeniu žalobkyne 1/ aj ostatných žalobcov, že vlastnícke právo nadobudli, a či v spojení so všetkými zistenými okolnosťami posudzovaného prípadu nemôže ísť o omyl ospravedliteľný, keď samotná právna úprava pripúšťa aj právny omyl za ospravedliteľný, hoc aj výnimočne. V posudzovanom prípade bolo preukázané, že kúpna zmluva o nadobudnutí vlastníctva sporného pozemku bola uzatvorená, kúpna cena vyplatená, žalobkyňa 1/ s nebohým manželom a deťmi sporný pozemok od r. 1981 nerušene užívali, držali, starali sa oň, brali z neho úžitky, platili dane, t. j. správali sa ako vlastníci, vlastnícke právo reálne vykonávali a vyrušení z neho boli až v roku 2013 žalovaným, ktorý bol ich susedom a do toho roku nikdy si nič nenárokoval. Súdy mali skúmať a využiť všetky možné prostriedky k zisteniu a následne vyhodnotiť vykonané dokazovanie smerom k posúdeniu, či k vydržaniu došlo. Absencia vyhodnotenia v odôvodnení porušuje ich právo na spravodlivý proces.

4. Žalovaný navrhol dovolanie ako nedôvodné odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či tento mimoriadny opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

6. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

8. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov civilného procesu osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania ako riadneho opravného prostriedku, ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, ide v prípade dovolania o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Právna úprava vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto osobitosť a mimoriadnosť dovolania často vysvetľuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 217/2018, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Najskôr dovolací súd skúmal, či sú splnené podmienky pre uskutočnenie dovolacieho konania. Zo spisu zistil, že žalobkyňa 1/ prevzala rozsudok odvolacieho súdu dňa 6. októbra 2017, a žalobkyňa 2/ dňa 11. októbra 2017. Zároveň zistil, že dovolanie obe dovolateľky podali dňa 8. decembra 2017. Takto potom posledný deň na podanie dovolania pre žalobkyňu 1/ bol 6. decembra 2017 (streda) a pre žalobkyňu 2/ deň 11. decembra 2017 (pondelok). Keď teda žalobkyňa 1/ podala dovolanie dňa 8. decembra 2017, toto podala oneskorene.

11. Dovolací súd preto dovolanie žalobkyne 1/ ako oneskorene podané podľa § 447 písm. a/ CSP odmietol.

12. Pokiaľ ide o dovolanie samotné, v danom prípade žalobkyne 1/, 2/ uplatnili dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolateľky dôvodili najmä tým, že odvolací súd sa nevysporiadal s tvrdeniami a dôkazmi, na ktoré žalobcovia poukazovali, súdy mali skúmať a využiť všetky možné prostriedky k zisteniu okolností vydržania a následne vyhodnotiť vykonané dokazovanie smerom k posúdeniu, či k vydržaniu došlo, a teda absencia takého vyhodnotenia v odôvodnení porušuje ich právo na spravodlivý proces.

13. Pokiaľ podľa obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) dovolateľky vyvodzujú prípustnosť dovolania z toho, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený a arbitrárny a odôvodnenia rozhodnutí oboch inštancií sú nesprávne, dovolací súd uvádza nasledovné.

14. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia bola už dávnejšou judikatúrou najvyššieho súdu považovaná za inú procesnú vadu než je zmätočnosť, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá (porovnaj R 111/1998). K uvedenej námietke nepreskúmateľnosti a nedostatku v odôvodnení rozhodnutí súdov nižšej inštancie, dovolací súd odkazuje na stanovisko, ktoré prijalo občianskoprávne kolégium najvyššieho súdu ešte za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku dňa 3. decembra 2015 a je publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Od tohto stanoviska dovolací súd aj za účinnosti CSP (§ 420 písm. f/) nevidí dôvod sa odkloniť.

15. Len v mimoriadnych a ojedinelých prípadoch môže nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu zakladať vadu v zmysle § 420 písm. f/ CSP, a to napríklad vtedy, ak rozhodnutie napadnuté opravným prostriedkom ako celok neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, prípadne vtedy, ak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia má také zásadné nedostatky, ktoré sa svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi následkami blíži k „justičnému omylu“. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž princíp právnej istoty môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabikh proti Rusku, sťažnosť č. 52854/99, rozsudok z 24. júla 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, sťažnosť č. 8262/02, rozsudok z 23. júla 2009).

16. Po preskúmaní spisu dovolací súd nezistil, že by v prejednávanej veci išlo o takýto extrémny prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 420 písm. f/ CSP, ktorý by bol dôvodom pre uplatnenie ako výnimky

druhej vety stanoviska R 2/2016. Je potrebné prisvedčiť základnej argumentácii dovolateľa, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. O porušenie tohto práva žalobkyne 1/, 2/ ale v preskúmvanej veci nejde.

17. Dovoláním napadnutý rozsudok uvádza skutkový stav, ktorý považoval súd prvej inštancie ako aj odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých odvolací súd vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení takým spôsobom, že s nimi v celosti súhlasil a úplne sa s nimi stotožnil. Treba mať na pamäti tiež to, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú kompletizujúcu jednotu. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Nedôvodná je preto argumentácia žalobkýň 1/, 2/, podľa ktorej je rozsudok odvolacieho súdu nepreskúmateľný. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu.

18. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj „ústavný súd“) vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

19. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvej inštancie sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvej inštancie (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII). Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo strany sporu na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Vo svetle týchto rozhodnutí aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

20. Z hľadiska práv strany sporu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru ESLP. Z ustálenej judikatúry ESLP vyplýva, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, (napríklad rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I), podľa ktorej rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci (napr. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higgins a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I), tiež Van de Hurk v. Holandsko, sťažnosť č. 16034/90, rozsudok z 19. apríla 1994, Ruiz Torija c. Španielsko, sťažnosť č. 18390/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko, sťažnosť č. 18064/91, rozsudok z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B.

21. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky

poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

22. Pod pojmom „procesný postup“ sa rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu.

23. Obdobne ani za účinnosti CSP nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnych právnych záveroch (porovnaj najmä judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

24. Pokiaľ dovolateľky namietali správnosť a nedostatok skutkových zistení súdov ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie vykonaných dôkazov, dovolací súd uvádza, že nesprávne zistenie skutkového stavu nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP a nie je ani relevantným dovolacím dôvodom, nakoľko nepredstavuje dôvod znemožňujúci realizáciu procesných práv strany sporu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 125/1999, R 42/1993 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 2 Cdo 130/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Dovolací súd nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, lebo je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

25. Pokiaľ dovolateľky namietali a vyčítali súdom, že mali skúmať a využiť všetky možné prostriedky k zisteniu okolností vydržania a následne vyhodnotiť vykonané dokazovanie smerom k posúdeniu, či k vydržaniu došlo, a teda absencia takého vyhodnotenia v odôvodnení porušuje ich právo na spravodlivý proces, dovolací súd poukazuje na novú právnu úpravu CSP (§ 185 a nasl.), podľa ktorej v procesnom dokazovaní sa dôsledne uplatňuje princíp formálnej pravdy. Kladie sa zvýšený dôraz na procesnú diligenciu procesných strán, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýnimčne na procesné strany. Bolo preto procesnou povinnosťou žalobkyň navrhnuť všetky potrebné a relevantné dôkazy, pokiaľ ide o okolnosť vydržania nehnuteľnosti.

26. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutia oboch súdov a ich odôvodnenia ako celok nie sú zjavne arbitrárne, nepreskúmateľné v takom rozsahu a do takej miery, že by súdy nesprávnym procesným postupom znemožnili dovolateľkám, aby uskutočňovali im patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, že by boli zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné či už s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, alebo s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, alebo v rozpore s ustanovením o odôvodňovaní rozhodnutí § 220 CSP tak, ako to má na mysli § 420 písm. f/ CSP.

27. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobkyne 2/ ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP bez toho, aby skúmal vecnú správnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu.

28. V dovolacom konaní súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje

(§ 451 ods. 3 CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.